

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-02-18
Besvaras senast
2022-03-04

Till klimat- och miljöminister Annika Strandhäll (S)

2021/22:356 En artskyddsproposition för stärkt artskydd

I dagsläget står vi inför en världsomfattande artkris där uppskattningsvis cirka 1 miljon arter riskerar att utrotas inom de närmsta årtiondena. Trenden i Sverige går åt samma håll, även om takten inte är lika snabb som i vissa andra delar av världen. Antalet rödlistade arter i Sverige har ökat med 11 procent på fem år. I Artdatabankens granskning av nära 22 000 av Sveriges arter är drygt var femte (22 procent) rödlistad, en ökning från 4 273 till 4 746 sedan 2015. Men artbevarande handlar inte bara om att en art ska finnas kvar i landet. Det är också ett problem när arter försvinner från allt fler lokaler och successivt försvinner från län efter län.

Artskyddsförordningen utgör tillsammans med områdesskydd de viktigaste verktygen för att skydda Sveriges biologiska mångfald. Trots det finns det i dagsläget stora brister i artskyddet. Det handlar både om lagstiftningens utformning men framför allt om själva tillämpningen av lagen. Hittills har artskyddet utanför skyddade områden varit svagt och tillämpningen av lagen mycket bristfällig. Exempelvis tog det drygt 20 år från Sveriges EU-inträde innan de regler som följer av livsmiljödirektivet började tillämpas 2016 inom skogsbruket.

Det är tydligt att EU förväntar sig att medlemsstater ska inrätta ett eget strikt skyddssystem för djur- och växtarter i enlighet med livsmiljödirektivet.

När artskyddsregelverket väl började tillämpas inom skogsbruket uppstod konflikter med markägare. Genom att införa en utökad ersättningsmöjlighet för områden när artskyddsregelverket skulle leda till avverkningsstopp kan vi få acceptansen för artskyddet att öka. Förslag på det tas upp inom den statliga utredningen, och i Miljöpartiet tycker vi att det är viktigt att gå vidare med en lösning på dessa konfliktsituationer. Här är det viktigt att peka på att skydd av arter i vissa fall kan innebära ett totalt skydd av livsmiljön, men i andra fall kan räcka med en anpassning av brukandet. Miljöpartiet vill se en artskyddslagstiftning som gör att vi i högre grad bidrar till att miljömålet Ett rikt växt- och djurliv nås och till uppfyllande av naturvårdsdirektiven. Vi tror att utredningens förslag sammantaget skulle stärka artskyddet samtidigt som det skulle ge en ökad acceptans för artskyddsregelverket.

Utredningen har bland annat gjort en översyn av fridlysningsreglerna så att de bättre ska stämma överens med miniminivån i livsmiljödirektivet och

fågeldirektivet. De presenterar förslag på hur artskyddet kan bli mer tillämbart, effektivt och rättssäkert. Utredningen innehåller också ett flertal viktiga förslag för att stärka arbetet mot artskyddsbrottslighet, framför allt när det gäller illegal handel med djur och växter, baserat på förslag från Jordbruksverket.

Skogsstyrelsen meddelade den 10 februari i år stärkta krav för skogsägare avseende både kunskap om och redovisning av hänsyn till arter. Detta med bakgrund av att domar både nationellt i mark- och miljödomstolen och i EU-domstolen visar att artskyddet behöver tillämpas mer strikt. Det betyder att skogsägare kommer att behöva ha mer kunskap och ta mer hänsyn än tidigare till de arter som fått särskilt skydd i artskyddsförordningen vid avverkning och andra skogsbruksåtgärder.

Vi i Miljöpartiet är övertygade om att en högre tillämpning av artskyddslagstiftningen skulle medföra att skogsbruket måste anpassas till hänsyn till särskilda arter, till exempel mer naturhänsyn eller till exempel mer naturfrämjande brukningsmetoder som hyggesfritt skogsbruk. På så sätt kan svenskt skogsbruk utvecklas på ett sätt som krävs för att lyckas bättre med att bevara biologisk mångfald i skogen. Miljöpartiet ser vidare ett behov av att utveckla stöd från staten att identifiera skyddsvärda livsmiljöer och arter samt rådgivning till mindre markägare för att dessa ska kunna leva upp till miljöbalken och artskyddslagstiftningen. Vidare finns ett stort behov av att utveckla och stärka finansiella verktyg, inklusive ersättning till markägare, när artskyddregler förhindrar avverkning.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga klimat- och miljöminister Annika Strandhäll:

1. Avser ministern att lämna en proposition till riksdagen utifrån den statliga Artskyddsutredningens betänkande *Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar*?
2. Avser ministern att gå vidare med förslag kring artskyddsbrottslighet och förslag kring att stärka arbetet mot illegal handel med djur och växter och låta dessa förslag ingå i propositionen?
3. Avser ministern verka för att propositionen ska följa EU:s lagstiftning om artskydd, vilket inbegriper nödvändig anpassning av artskydd i

svensk lagstiftning och tillämpning?

.....

Maria Gardfjell (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck